

UKKO.fi

Kevytyrittäjän sosiaaliturva

2018

Sisältö

Kevytyrittäjän sosiaaliturva	3
Kevytyrittäjän status — yrittäjä vai palkansaaja?.....	4
Työttömyysturva — työttömyysturva ja sivutoiminen yrittäjäyys.....	5
Sairauspäiväraha — kevytyrittäjän sairauspäiväraha.....	8
Työttömyyskassat — yrittäjien työttömyyskassat	8
Perustoimeentulotuki ja asumistuki — jos tulot eivät silti riitä	9
Yrittäjän eläkevakuutusmaksu eli YEL — mikä se on?.....	10

Kevytyrittäjän sosiaaliturva

Kevytyrittäjien asema eri viranomaisten silmissä on muuttunut paljon viime vuosina ja tilanne tulee varmasti vielä jatkossakin muuttumaan. Nyt kevytyrittäjät toimivat yrittäjän ja työntekijän välimaastossa alueella, joka on lainsäädännön ja viranomaiskäytäntöjen osalta uusi.

Tämä opas on tarkoitettu johdattamaan sinut keskeisiin käsitteisiin, joihin UKKO.fi-palvelun käyttäjät kokemuksiemme mukaan useimmin törmäävät. Oppaamme ei ole tarkoitettu auktoriteetiksi vaan apuvälineeksi, kun sinulla kevytyrittäjänä tulee eteen tilanteita, joissa sosiaaliturvan käsitteet askarruttavat.

Saat oppaasta tarvitsemaasi tietoa yleisimmissä sosiaaliturvaan liittyvissä kysymyksissä. Lisätietoa voit hakea joko ottamalla yhteyttä UKKO.fi:n asiakaspalveluun tai suoraan kyseiseen viranomais- tai asiantuntijatahoon. **Kevytyrittäjänä olet itse vastuussa sosiaaliturvasi järjestämisestä, mutta UKKO.fi palvelee myös näissä kysymyksissä auttaen sinua löytämään oikean tahon.**

Teksti **Henry Roth**

Kevytyrittäjän status — yrittäjä vai palkansaaja?

Verottaja

Verotuksellisesti UKKO.fi-palvelua käyttävänä kevytyrittäjänä olet *palkansaaja*. Kevytyrittäjänä et ole kirjanpitovelvollinen, joten sinun ei tarvitse hankkia kirjanpitäjää tai ilmoittautua arvonlisäverovelvolliseksi.

Laskuttaessasi UKKO.fi-palvelun kautta laskuihin lisätään toimialasi mukaan asiaankuuluva ALV, jonka UKKO.fi tilittää verottajalle. Kun asiakkaanasi on yritys, he saavat arvonlisäverovähennykset omiin vähennyksiinsä.

TE-palvelut

TE-toimiston näkökulmasta laskutuspalvelujen käyttäjät katsotaan yrittäjiksi. Tämä kanta on ollut voimassa 1.1.2016 lähtien. Käytännössä suurin osa kevytyrittäjistä luokitellaan kuitenkin sivutoimisisiksi yrittäjiksi.

Työttömyysturva – työttömyysturva ja sivutoiminen yrittäjyys

Yrittäjydessäsi TE-toimiston mielestä kiinnostavinta on selvittää yritystoimintasi pää- tai sivutoimisuutta

Sivutoimisena yrittäjänä voit saada soviteltua työttömyysetuutta. Yritystoiminnan sivutoimisuutta tarkastellaan ensisijaisesti siitä, oletko työmarkkinoiden käytettävissä eli ajallisesti kykenevä vastaanottamaan TE-toimiston sinulle tarjoamaa työkykyä mukaista kokoaikatyötä. Jos olet sivutoiminen yrittäjä, etuuden maksaja ottaa huomioon yritystoimintasi tulot ja sovittelee työttömyysetuuden sen mukaan.

Uusi työttömyysturvalaki 2018

Työttömyysturvalakia päivitettiin vuoden 2018 alussa. Uuden lain mukaan työttömänä aloitettu yritystoiminta ja kevytyrittäjyys tulkitaan automaattisesti **sivutoimiseksi ensimmäiset neljä kuukautta**. Tällöin Sinulla on työnhakijana lähtökohtaisesti oikeus ansiopäivärahaan.

Kuten ennenkin, myös neljän kuukauden ajalta tehdystä yrittäjyydestä tulee ilmoittaa TE-toimistoon. Jos yritystoiminta katsotaan neljän kuukauden jälkeen sivutoimiseksi, etuuden maksu voi jatkua. Jos toiminta katsotaan päätoimiseksi, etuuden maksaminen lakkautetaan.

Neljän kuukauden määräajan jälkeen on mahdollisuus saada myös starttirahaa.

Lyhytkestoinen yrittäjyys

1.1.2017 lähtien TE-toimiston käytännön mukaan **korkeintaan kaksi viikkoa kestävä kokoaikainen** itsensä työllistäminen ei estä työttömyysetuuden saamista. Alle kahden viikon mittaisista kevytyrittäjänä tehdyistä keikoista ei siis tarvitse ilmoittaa TE-toimistolle, vaikka tehty työ olisi päätoimista.

Kokeileva yrittäjyys

Kannattaa selvittää myös TE-toimistosi virkailijan kanssa, voitko harjoittaa sivutoimisena yrittäjänä niin sanottua **"kokeilevaa yrittäjyyttä"**, jolloin voit **yritystoiminnan ohella kuulua 18 kuukauden ajan palkansaajien työttömyyskassaan ja nauttia samalla soviteltua ansiosidonnaista** päivärahaa. Tämä tarkoittaa sitä, että jos toiminta kevytyrittäjänä tai itsesi työllistäjänä ei onnistukaan, sinulla säilyy oikeus yrittäjyyttä edeltäneen palkkatyön perusteella laskettuun ansiosidonnaiseen työttömyysturvaan.

Palkansaajaan rinnastettava yrittäjä

Jos sinulla on ollut vain yksittäisiä **toimeksiantajia, jotka ovat määränneet työstäsi**, voidaan sinut TE-toimistossa luokitella palkansaajaan rinnastettavaksi yrittäjäksi.

Tällä tarkoitetaan yrittäjää, joka itse osallistuu työsuoritukseen toimeksiantajan määräämällä tavalla, on toimeksiantosuhteessa samoihin harvalukuisiin toimeksiantajiin ja, jolla ei ole kiinteää osto- tai myyntipaikkaa tai vastaavaa toimipaikkaa toiminnan harjoittamista varten.

Tällöin sinulle voidaan maksaa työttömyysetuutta toimeksiannon päätyttyä.

Lopullisen **päätöksen asiasta tekee kuitenkin TE-toimisto**, emmekä me UKKO.fi:llä voi vaikuttaa siihen.

Soviteltu päiväraha

Jos saat sivutoimisen yrittäjän statuksen TE-toimistolta, olet oikeutettu hakemaan Kelalta tai työttömyyskassaltasi soviteltua päivärahaa. Päätoimiseksi yrittäjyydeksi määritellyn jakson ajalta et ole oikeutettu päivärahaan.

Jos yritystoimintasi määritellään päätoimiseksi, voit silloinkin kuulua palkansaajakassaan 18 kuukauden siirtymäajan verran. **Palkansaajien työttömyyskassoissa sinua käsitellään sivutoimisena yrittäjänä silloin, kun työmääräsi perusteella olet oikeutettu soviteltuun päivärahaan.**

UKKO.fi-palvelussa saat tulostettua kätevästi kaikki etuudenmaksajan tarvitsemat paperit sähköisesti omasta hallintapaneelistasi!

Hyödyllisiä linkkejä!

[Yrittäjä ja työttömyysturva](#)

[Yrittäjän ansiopäiväraha](#)

Kevytyrittäjän sosiaaliturva – mahdollisuus etuuteen 4kk jälkeen?

Sairauspäiväraha – kevytyrittäjän sairauspäiväraha

Kevytyrittäjänä sinua käsitellään siis yrittäjänä, mikäli haet ansioihin perustuvaa sairauspäivärahaa Kelasta.

Hyödyllisiä linkkejä!

[Sairauspäiväraha yrittäjälle](#)

[Sairauspäivärahan määrä yrittäjälle](#)

Sairauspäivärahan määrä perustuu ilmoittamaasi YEL-työtuloon. Vain siinä tapauksessa, ettet ole maksanut YEL-maksuja, perustuu sairauspäivärahasi määrä verotuksessa vahvistettuihin tuloihisi.

Jos olet sekä Tyel- että YEL-vakuutettu, Kela ottaa huomioon sairauspäivärahaa laskettaessa molemmat tulot.

Yrittäjien työttömyyskassa – kevytyrittäjälle?

Työssäolo- ja jäsenyysehtojen täytyttyä sinulla on mahdollisuus saada ansioihin perustuvaa työttömyyspäivärahaa yrittäjien työttömyyskassasta.

Yrittäjän työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on toiminut yrittäjänä yrittäjäkassan jäsenyyssaikana 15 kk siten, että hänen YEL-vakuutuksensa on ollut vähintään 12 576€ vuodessa (2018). Työssäoloehto kertyy työttömyyttä edeltäneen 48 kk aikana, vähintään neljän kuukauden jaksoissa.

Suomessa on kaksi yrittäjien työttömyyskassaa:

Ammatinharjoittajien ja yrittäjien työttömyyskassa:

www.ayt.fi

Suomen Yrittäjien työttömyyskassa:

www.syt.fi

Hyödyllisiä linkkejä!

[YTK – palkansaajasta yrittäjäksi](#)

Siirtymäaika

Aloittaessasi kevytyrittäjänä voit valita 18 kuukauden aikana oletko palkansaaja- vai yrittäjäkassan jäsen.

Kun yritystoimintasi tulkitaan päätoimiseksi, on sinulla 18 kuukautta aikaa siirtyä yrittäjäkassaan. Jos jäät työttömäksi kesken palkansaajakassan ja yrittäjäkassan siirtymäajan, maksetaan sinulle palkansaajan ansiopäivärahaa siitä työttömyyskassasta, jonka jäsen olet.

Perustoimeentulotuki ja asumistuki – jos tulot eivät silti riitä

Suomessa asuvilla on oikeus perustoimeentulotukeen, kun muut tulot eivät riitä. Perustoimeentulotuki on tarkoitettu viimesijaiseksi toimeentulon muodoksi.

Perustoimeentulotuen lisäksi suuri osa suomalaisista ja täällä asuvista on oikeutettuja yleiseen asumistukeen.

Näitä molempia tukimuotoja hallinnoi Kela.

Hyödyllisiä linkkejä!

[Toimeentulotuki](#)
[Toimeentulotuki – pikaopas](#)
[Yleinen asumistuki](#)

Yrittäjän eläkevakuutusmaksu eli YEL – mikä se on?

YEL on yrittäjän eläkevakuutus. Työeläkeyhtiöiden päätöksen myötä kevytyrittäjät siirtyivät 1.5.2017 yrittäjän eläkelain eli YEL-vakuuttamisen piiriin, jos laskutuspalvelun kautta vuoden aikana tienattu työtulo ylittää 7 645,25 euroa (2017) tai 7 656,26 € (2018) ja, jos yhtäjaksoinen yrittäjätoiminta kestää neljä kuukautta.

YEL-vakuutus on lakisääteinen, prosentti on sama kaikille yrittäjille. Sen vahvistaa sosiaali- ja terveysministeriö vuosittain.

Ennen 1.5.2017 maksetuista palkoista on maksettu TyEL-maksu, joka on kerryttänyt työeläkettä.

Kevytyrittäjien YEL-maksuvelvollisuus sosiaaliturvan näkökulmasta

Kevytyrittäjät katsotaan työttömyysturvan suhteen sivutoimisiksi yrittäjiksi tai jos toiminta työllistää kevytyrittäjän täysimääräisesti, päätoimisiksi yrittäjiksi. Työn määrä ratkaisee tämän pää- ja sivutoimisuutta tulkittaessa.

Siirtyminen YEL-eläkevakuutuksen piiriin ei ole tuonut muutosta tähän.

Jo 1.1.2016 alkaen TE-palvelut on katsonut laskutuspalveluiden käyttäjät lähtökohtaisesti yrittäjiksi.

Sivutoimisen yrittäjän status TE-palveluissa merkitsee, että hakijalla voi olla mahdollisuus saada joko Kelalta työttömyyspäivärahaa tai yrittäjien työttömyyskassasta ansiosidonnaista päivärahaa (mikäli on liittynyt yrittäjien työttömyyskassaan, työssäoloehto on täyttynyt ja YEL-maksuja maksetaan yli 12 564 € ylittävien tulojen perusteella).

Kevytyrittäjien työttömyysturvastatus on parantunut YEL:n siirtymisen jälkeen, koska nyt kevytyrittäjät voivat liittyä yrittäjien työttömyyskassoihin, jolloin heille avautuu mahdollisuus työssäoloehdon kartuttamiseen ja sitä kautta ansiosidonnaisen päivärahan saantiin.

TE-toimistoilla tai etuudenmaksajilla ei ole pääsyä suoraan eläkevakuutustietokantoihin.

Itsensä työllistäjän tekemän työn määrä ratkaisee, onko hänellä oikeus työttömyysetuuksiin, ei siis se maksaako hän YEL-vakuutusmaksua.

Lähteitä:

<http://itset.fi>

<https://ytk.fi>

<http://www.kela.fi>

<http://www.te-palvelut.fi>

UKKO.fi

Tee sitä mitä rakastat

asiakaspalvelu@ukko.fi

09 6980 934 (ma-pe klo. 9-16)

